

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/187/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113221035
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8113221035.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: Q. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom 083 01 C. XXX, právne zastúpenej JUDr. Zdeňkou Vokálovou, advokátkou so sídlom Hlavná 61, 080 01 Prešov p r o t i žalovanému: RAPID LIFE a. s. životná poisťovňa, a.s., IČO: 31 690 904, so sídlom Garbiarska 2, Košice, zastúpenej JUDr. Danielom Blyšťanom, advokátom so sídlom Rastislavova 68, 040 01 Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach so sídlom na Alžbetinej 41 v Košiciach zo dňa XX.XX.XXXX pod sp.zn. X V. XXX/XXXX,

žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 343,46 Eur, na účet právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa XX.XX.XXXX sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice pod sp. zn. X V. XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ako aj odkladu jeho vykonateľnosti s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky dojednanej vo všeobecných poistných podmienkach ako aj osobitných zmluvných dojednaniach žalovaného 01/2007 zo dňa XX.XX.XXXX v súlade s ust. § 40 ods.1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z., ako aj z dôvodu, že pri rozhodovaní rozhodcovského súdu došlo k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práva spotrebiteľa v súlade s ust. § 40 ods.1 písm. j) citovaného zákona.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil.

Súd dokazovaním vykonaným oboznámením rozhodcovského spisu XC XXX/XXXX, výsluchom žalobkyne, svedkyne M. G., poistnou zmluvou, všeobecnými poistnými podmienkami vrátane dodatku, záznamom o požiadavkách a potrebách klienta, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

Žalovaný uzatvoril so žalobkyňou dňa XX.XX.XXXX poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, pričom k zániku poistného vzťahu došlo dňa XX.XX.XXXX na základe žiadosti žalobkyne o zrušenie poistnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX.

Následne si žalovaný návrhom na začatie konania o zaplatenie 108,05 EUR a návrhom na splátkový kalendár zo dňa X.X.XXXX podanom na Arbitrážnom súde v Košiciach so sídlom na Alžbetinej ulici č. 41 uplatnil osobitnú pohľadávku vo výške 108,05 EUR s prísl., ktorá mala zodpovedať nákladom žalovaného vynaložených na uzavretie poistnej zmluvy, konkrétne v zmysle článku XVII ods. 7a zodpovedajúcej výške provízie za sprostredkovanie poistnej zmluvy.

Rozsudkom rozhodcovského Arbitrážneho súdu v Košiciach pod sp. zn. XC XXX/XXXX zo dňa 19.01.2012 bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu vo výške 108,05 EUR a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- EUR, ktorý jej bol doručený dňa 21.6.2013.

Žalobkyňa v podanej žalobe uviedla, že pri uzatvorení predmetnej poistnej zmluvy vystupovala ako spotrebiteľ, keďže pri jej uzatvorení nekonala v rámci svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom žalovaný ako poisťiteľ mal v tomto zmluvnom vzťahu postavenie dodávateľa, teda osoby, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej, prípadne inej podnikateľskej činnosti.

Uviedla, že v predmetnom konaní je oslobodená od povinnosti platenia súdneho poplatku v súlade s ust. § 4 ods.2 písm. z) zák.č. 71/1992 Zb. Keďže zo strany žalovaného jej bolo doručené oznámenie o ukončení zmluvného vzťahu ku dňu 16.11.2010, kde súčasne bolo uvedené, že zostatok na predmetnej zmluve je vo výške 115,74 Eur, ktorý jej mal byť vyplatený do 14 dní po ukončení poistenia, považovala svoje povinnosti voči žalovanému vyplývajúce z predmetnej poistnej zmluvy za splnené, keďže ju o existencii inej pohľadávky voči nej nikdy neinformoval. O existencii pohľadávky v predmete rozhodcovského rozsudku sa žalobkyňa dozvedela až jeho prevzatím, kedy jej spolu s rozhodcovským rozsudkom bol doručený návrh na začatie konania, ako aj upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom.

Žalovaný v podanej žalobe pred rozhodcovským súdom uviedol, že právomoc rozhodcovského súdu je založená rozhodcovskou doložkou uvedenej v časti XV. všeobecných poistných podmienok.

Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na prax súdov v spotrebiteľských veciach a to konkrétne v sporoch, v ktorých účastníkom bol žalovaný a v ktorých bola meritom práve tá istá rozhodcovská doložka, ako je v tomto súdnom konaní, pričom v ich argumentácii je opakujúce sa jednoznačné posúdenie predmetnej rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky s citáciou časti odôvodnenia rozhodnutia NS SR zo dňa 21.3.2012 pod sp.zn. 6 Cdo 1/2012. Zhodná argumentácia je okrem iného uvedená aj v rozhodnutí NS SR zo dňa 13.3.2013 pod sp.zn. 6 Cdo 3/2013.

Žalovaný si návrhom na začatie konania pred rozhodcovským súdom uplatnil svoj údajný nárok na osobitnú pohľadávku voči žalobkyni, ktorá mala zodpovedať nákladom poisťovne vynaloženým na uzatvorenie poistenia, pričom túto pohľadávku si mohol žalovaný uplatniť už v čase uzatvorenia poistnej zmluvy a rovnakú možnosť mal aj pri riadnom vyúčtovaní nárokov z poistenia ku dňu zániku poistenia.

Okrem iného žalovaný mal pri uzatvorení poistnej zmluvy povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou tak, aby v čase uzatvorenia poistnej zmluvy zohľadnil všetky svoje náklady a teda nie je možné spravodlivo požadovať po žalobkyni sumu, ktorá mala zodpovedať nákladom žalovaného na uzatvorenie poistenia. Administratívne náklady žalovaného ako dodávateľa služby nemôžu byť na ťarchu žalobkyne.

Žalobkyňa poukázala na to, že nemala možnosť sa riadne vyjadriť v konaní pred rozhodcovským súdom, keďže na základe rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu mala len 5-dňovú lehotu odo dňa doručenia rozhodnutia na podanie opravného prostriedku a za takýto krátky čas nie je možné očakávať od žalobkyne, aby sa sama dokázala kvalifikovane brániť a je málo pravdepodobné, žeby si v takejto krátkej lehote dokázala zabezpečiť advokáta.

Podľa vyjadrenia žalobkyne, tejto bolo odňaté právo konať pred súdom zaručené Ústavou SR v článku VI. a v článku VI. ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd tým, že Arbitrážny súd v Košiciach nevykonal žiadne dokazovanie, nepredvolal žalobkyňu ako účastníka konania, ani jej neoznámil termín rozhodovania a teda jej neumožnil riadne si obhájiť svoje práva. Poukázal na konštantnú judikatúru NS SR, z ktorých vyplýva, že dojednania rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských zmluvách spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a sú považované za neprijateľné. Rozhodcovská doložka vo svojich dôsledkoch predstavuje veľmi výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom a v prípade ak je rozhodcovská doložka súčasťou štandardných zmluvných podmienok, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť.

V žalobe poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa pod sp. zn. ÚS2164/2010, so záverov ktorého možno vyvodiť, že v prípade ak ide o rozhodcovské konanie v rámci spotrebiteľských sporov, musí toto konanie vo všeobecnosti zaručovať procesné práva porovnateľné so súdnym konaním, ktoré by prichádzalo do úvahy v prípade, ak by spotrebiteľ nebol viazaný rozhodcovskou doložkou.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti majú za to, že na strane Arbitrážneho súdu v Košiciach ako rozhodcovského súdu nebola daná právomoc rozhodovať o nároku žalobcu s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, čo podľa názoru žalobkyne má za následok materiálnu nevykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku.

Na základe uvedených skutočností preto má za to, že sú splnené podmienky pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v súlade s ust. § 40 ods. 1 písm. c) a j) zákona č. 244/2002 Z.z.

Žalovaný vo svojom vyjadrení namietal, že konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom, nakoľko rozhodcovský rozsudok nie je hmotno-právnym úkonom a je celkom vzdialený od inštitútu spotrebiteľskej zmluvy, pretože sa jedná o individuálny právny akt rozhodcovského súdu svojimi účinkami postavený na roveň rozsudku súdu všeobecného. Nakoľko konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom, nejde o konanie oslobodené od súdnych poplatkov v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. z, a zák. o súdnych poplatkov. Zároveň petit žalobného návrhu považuje za neurčitý a nezrozumiteľný pre absenciu právneho dôvodu, na základe ktorého sa žalobkyňa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, čo podľa názoru žalovaného má za následok jeho nepreskúmateľnosť a vznik právnej neistoty. Žalobný petit musí dať jednoznačne odpoveď na otázku, ktorý orgán bude ďalej po zrušení rozhodcovského rozsudku konať vo veci samej, keďže v zmysle ust. § 43 ods. 1 Zákona o rozhodcovskom konaní v prípade, ak sa zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. a) a c) pokračuje všeobecný súd v konaní vo veci samej, avšak v zmysle ust. § 43 ods. 2 cit. zákona v prípade, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, rozhodcovská zmluva ostáva v platnosti a v konaní ďalej pokračuje rozhodcovský súd.

Súčasne sa domáhal priameho účinku smernice 93/13/EHS v horizontálnej úrovni, ktorého sa môžu jednotlivci dovolávať, pokiaľ je smernica síce správne implementovaná, avšak vnútroštátne ustanovenia nie sú aplikované spôsobom, ktorý je so smernicou v súlade. Uvedené sa týka aj odseku 19 Smernice 93/13/EHS v súvislosti so smernicou nesúladne aplikovanými ustanoveniami vnútroštátneho práva vo veci jednak rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských zmluvách, ale osobitne aj v poisťnej zmluve.

19. odôvodnenie smernice formuluje jeden z jej zámerov, ktorým medzi iným je, aby poisťné zmluvy, ktorých podmienky definujú a popisujú poisťné riziko a zodpovednosť poisťovateľa neboli podriadené takému hodnoteniu, pokiaľ sa tieto podmienky berú do úvahy pri výpočte poisťného plateného spotrebiteľom. Uvedená výnimka sa však vrámcí implementácie smernice 93/13/EHS do vnútroštátneho práva nepremietla.

Zároveň poukázal na to, že samotná transpozícia predmetnej smernice bola zaťažená hrubou prekladovou chybou pri preklade tejto smernice so slovenského jazyka, konkrétne v čl. 3.1 bodu q) tejto smernice. Slovenské znenie nesprávnym prekladom a nadväzujúc na jej nesprávnu implementáciu medzi tzv. neprijateľné podmienky takmer vylúčil použitie rozhodcovského konania v spotrebiteľských zmluvách a to napriek tomu, že rozhodcovské konanie je v slovenskom právnom poriadku upravené právnym predpisom, pričom aj občiansky súdny poriadok s rozhodcovským konaním výslovne počíta a tak ako je aj ďalej uvedené, rozhodcovské konanie v spotrebiteľských vzťahoch nie je len dovoleným, ale aj želaným stavom. Preto samotné dojednanie rozhodcovskej doložky nemôže ani spôsobiť hrubý nepomer v právach zmluvných strán, nakoľko ide o aplikáciu zákonom upravených

práv a pravidiel a to aj v prípade rozhodcovského konania. Podľa názoru žalovaného pre nesprávnu implementáciu smernice do právneho poriadku SR došlo na Slovensku k tendencii, ktorá je v rozpore so zámerom Európskej únie uplatňovať v čo najväčšej miere mimosúdne prostriedky pri riešení sporov zo spotrebiteľských zmlúv s poukazom na smernicu 2008/48/ES o spotrebiteľských úveroch, ktorá v čl. 24 s príznačným názvom mimosúdne riešenie sporov uvádza, že členské štáty zabezpečia, aby

sa zaviedol primeraný a účinný postup pre mimosúdne riešenie sporov na urovanie spotrebiteľských sporov alebo smernice 2002/92/ES o sprostredkovaní poistenia v čl. 23, v zmysle ktorej by členské štáty mali povzbudzovať verejné a súkromné orgány zriadené za účelom mimosúdneho urovnania sporu medzi sprostredkovateľmi poistenia a zákazníkmi.

Rovnako nesprávne rozšírenému presvedčeniu o generálnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky odporuje aj vnútroštátne, doposiaľ nezrušené ust. § 93a Zákona o bankách pojednávajúceho o prípustnosti rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských zmluvách.

Rozhodcovská doložka medzi žalobkyňou a žalovaným bola dojednaná individuálne, preto nie je neprijateľnou podmienkou a je platná. Rozhodcovská doložka bola uvedená a dojednaná vrámci osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 obsahujúcich len dva body, pričom bod 2 obsahuje rozhodcovskú doložku a priamo odkazuje na čl. XV všeobecných poistných podmienok.

Táto časť sa platne vzťahuje na daný poistný vzťah len v prípade súhlasu poistníka osobitnými zmluvnými dojednaniami, pričom tento súhlas preukazuje vlastnoručný osobitný podpis poistníka hneď za textom týchto dojednaní.

Zo znenia všeobecných poistných podmienok osobitných zmluvných dojednaní je zrejmé, že v tomto prípade išlo medzi účastníkmi o jednoznačné individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky, keďže žalobkyňa podľa vlastnej vôle mohla a nemusela osobitne podpísať rozhodcovskú doložku uvedenú v osobitných zmluvných dojednaniach a v takomto prípade by jej nepodpísanie nemalo žiaden vplyv na zvyšok všeobecných poistných podmienok a teda na poistný vzťah ako taký.

Poistník síce podpisuje celý súvislý text všeobecných poistných podmienok, je však individuálne viazaný len tými ustanoveniami, na ktoré poistná zmluva poukazuje.

Individuálne vyjednanie zmluvnej podmienky podľa názoru žalovaného preukazuje aj záznam o požiadavkách a potrebách klienta v poistnej zmluve uzatvorenej medzi účastníkmi konania, podpisom ktorého žalobkyňa potvrdila, že jej boli o poistnom vzťahu poskytnuté odborné informácie zo strany finančného agenta a zároveň je v tomto zázname uvedené, že žiadne ďalšie vysvetlenia, doplnenia alebo dojednania nežiadala.

Zároveň jej bolo vrámci tohto záznamu dané aj poučenie v písomnej forme o možnostiach riešenia sporov mimosúdne - v rozhodcovskom konaní.

Keďže bola odborne poučená finančným agentom o všetkých podstatných náležitostiach poistnej zmluvy, pričom nežiadala žiadne doplňujúce vysvetlenia ohľadom

uzatvoreného poistenia, preto druhá zmluvná strana oprávnene predpokladala, že vstupuje do zmluvného vzťahu s poistníkom ako informovaným spotrebiteľom.

Na individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky podľa názoru žalovaného nič nemení ani skutočnosť, že jej obsah bol vopred pripravený žalovaným, nakoľko návrh znenia žalobkyňu nezaväzoval a táto sa mohla slobodne rozhodnúť, či takýto návrh akceptuje alebo nie.

Zároveň upriamil pozornosť na skutočnosť, že zo strany žalobkyne bola poistná zmluva uzatvorená platne už samotným pripojením jej podpisu pod návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy a to spolu s podpisom sprostredkovateľa poistenia vystupujúcim za žalovaného, pričom je nepochybné, že tieto ich podpisy mali konštitutívny charakter. V zmysle ust. § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka súčasťou poistnej zmluvy sú ex lege aj všeobecné poistné podmienky a na to, aby sa stali jej súčasťou ich nebolo potrebné osobitne vyjednávať, pričom text nad podpisom predmetnej zmluvy jednoznačne uvádza návrh na uzatvorenie poistnej zmluvy prijímam a vyhlasujem, že som bol oboznámený so všeobecnými poistnými podmienkami pre životné poistenie Prvej Československej poisťovne Rapid, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy.

S poukazom na vyššie uvedené skutočností má za to, že medzi účastníkmi konania došlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej doložky a preto súd nemôže skúmať prípadnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Žalobkyňa so znením rozhodcovskej doložky súhlasila a teda aj keby táto založila nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, nie je súd oprávnený ju skúmať v s poukazom na ust. § 53 Občianskeho zákonníka.

Záver rozhodcovskej doložky ako neprimeranej zmluvnej podmienky nevyplýva z jej samotnej existencie, ale musí vychádzať z konkrétnych skutkových okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré môžu spôsobiť, že procesné postavenie spotrebiteľa môže byť v hrubom nepomere k procesnému postaveniu dodávateľa.

Okrem iného samotná žalobkyňa bola v priebehu rozhodcovského konania pasívna a nevyužila žiadne zo svojich procesných práv garantovaných rokovacím poriadkom rozhodcovského súdu.

Žalobkyňa sa svoju vlastnú pasivitu snaží prekryť údajným porušením práv, pričom prehliada fakt, že nikto jej nebránil využiť jej procesné právo a ani jej túto možnosť nikto neuprel a v skutočnosti sama neurobila žiaden úkon na svoju právnu obranu.

Zdôraznil, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný nezávislým rozhodcovským orgánom, ktorého výberom poveril žalovaný tretiu osobu v súlade s dohodnutým spôsobom ustanovenia rozhodcov.

Rozhodovací proces nemohol žiaden z účastníkov ovplyvniť viac ako druhý účastník a každý z účastníkov rozhodcovského konania sa mohol k veci vyjadriť a to aj opakovane a žalobkyňa mohla podať vo veci odpor. Z uvedeného dôvodu žalobkyňa mala v rozhodcovskom konaní obdobné práva, aké by mala v občianskom súdnom konaní pred všeobecným súdom, pričom zákon takúto požiadavku ani neukladá.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že so spoločnosťou žalovaného uzatvárala postupne niekoľko poistných zmlúv a pokiaľ ide o predmetnú poistnú zmluvu, túto uzatvárala s dcérou svojej priateľky doma, kde bola informovaná iba o konkrétnych skutočnostiach týkajúcich sa poistnej zmluvy, teda výške poistného, o výhodách ktoré z predmetnej poistnej zmluvy bude mať, spolu o výške výnosu po jej ukončení. Zároveň uviedla, že okrem poistnej zmluvy nebola jej poskytnutá informácia týkajúca sa podpísaného záznamu o požiadavkách klient a taktiež nebola oboznámená so všeobecnými poistnými podmienkami, ako aj osobitnými zmluvnými dojednaniami, ktoré podpisovala.

Svedkyňa M. G. uviedla, že ako sprostredkovateľka poistenia pre spoločnosť žalovaného pôsobila po dobu asi jedného roka v období od r.2007 do r.2008 a pri osobnom stretnutí so žalobkyňou sa dohodli na uzatvorení predmetnej poistnej zmluvy s tým, že jej poskytla informácie o poistných produktoch a tiež všeobecných poistných podmienkach.

Žalobkyňu ako klientku žalovaného informovala o obsahu poistného produktu v predmete životného poistenia s tým, že spolu so žalobkyňou si prečítala všeobecné poistné podmienky, ako aj osobitné zmluvné dojednania a taktiež jej podala komplexné informácie týkajúce sa vyplneného záznamu o požiadavkách klienta s poučením o možnosti odstúpenia od poistnej zmluvy.

Pokiaľ ide o tzv. rozhodcovskú doložku, prípadne rozhodcovské konanie, tomuto jej ako výhradnej sprostredkovateľky poistenia informácie v rámci školení organizovaných spoločnosťou žalovaného, ako aj pri poradách s nadriadenými poskytnuté neboli a preto sa tejto oblasti zvýšená pozornosť zo strany sprostredkovateľov poistenia nevenovala.

Na poslednom pojednávaní žalovaný súdu predložil rozhodnutie Európskeho súdneho dvora zo dňa X.X.XXXX, ako aj uznesenie ÚS SR č. IV. ÚS394/2012, ktoré podľa jeho názoru preukazujú individuálne vyjednanie a tým aj platnosť predmetnej rozhodcovskej doložky.

Zo záverov rozhodnutia Európskeho súdneho dvora vyplýva, že článok III. ods.1 a 3 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a bod 1 písm. q) prílohy tejto

smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že príslušnému vnútroštátnemu súdu prináleží určiť či doložka obsiahnutá v zmluve o hypotekárnom úvere, uzatvorenej medzi bankou a spotrebiteľom, ktorá priznáva výlučnú právomoc na rozhodovanie všetkých sporov týkajúcich sa predmetnej zmluvy Stálemu rozhodcovskému súdu, ktorého rozhodnutia nemožno napadnúť opravnými prostriedkami podľa vnútroštátneho práva, má byť s ohľadom na všetky okolnosti uzatvorenia predmetnej zmluvy považovaná za nekalú v zmysle daných ustanovení. Pri tomto posúdení musí príslušný vnútroštátny súd overiť či cieľom alebo následkom dotknutej doložky je zbavenie spotrebiteľa práva podať žalobu, alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, alebo bránenie v uplatnení týchto práv a zohľadniť skutočnosť či oznámenie všeobecných informácií o rozdieloch medzi rozhodcovským konaním a bežným súdnym konaním spotrebiteľovi pred uzatvorením dotknutej zmluvy nemôže samo o sebe vylúčiť nekalý charakter tejto zmluvnej podmienky.

Na základe uvedeného rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, ako aj vyššie uvedeného uznesenia ÚS SR má teda žalovaný za to, že žalobkyni nebolo odňaté právo podať

opravný prostriedok proti rozhodnutiu rozhodcovského súdu, keďže toto právo je jej garantované v zmysle ust. § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku a až po vyčerpaní uvedeného právneho prostriedku na ochranu namietaného porušenia práva dotknutého spotrebiteľa, vrátane riadnych ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov proti rozhodnutiu súdu, by boli splnené podmienky pre podanie sťažnosti podľa článku 127 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, pričom ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“), to neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z., rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmiernom.1)

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z., účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.13a)

Podľa § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z., ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z., ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Poistná zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy je zrejmé, že žalovaný ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže uzatvorila zmluvu ako fyzická osoba. Z predloženej poistnej zmluvy, rozhodnutia rozhodcovského súdu ani z vyjadrení účastníkov nie je zrejmé, aby žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy konala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože poistná zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenej tlačive.

Vo veci ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný žalobkyňou ako spotrebiteľom a z uvedeného dôvodu je podľa § 4 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch oslobodený od ich platenia pre predmetné konanie.

Vzhľadom na námietku žalovaného súd poukazuje aj na stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sekcie legislatívy zo dňa 29.4.2010, z obsahu ktorého vyplýva, že v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. z) a) je od súdneho poplatku oslobodený aj spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu, v danom prípade napríklad podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. s tým, že oslobodenie sa nevzťahuje len na prípady, kedy je spotrebiteľ v pozícii navrhovateľa, ale aj keď si uplatňuje svoje práva v pozícii odporcu vrátane odporu proti platobnému rozkazu, rozkazu na plnenie a uvedené oslobodenie sa vzťahuje aj na vykonávacie konanie vrátane oslobodenia poplatku za námietky proti exekúcii a o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, pričom tento návrh bol podaný v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, čo je zrejmé z toho, že rozhodcovský rozsudok jej bol doručený XX.X.XXXX a žaloba bola podaná dňa XX.X.XXXX.

Podľa článku 6 ods. 1 smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa článku 3 ods. 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

Podľa vnútroštátneho práva, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa v zmysle § 54 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Taktiež nesmú obsahovať podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka obsahuje príkladný, teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet je zo strany zákonodarcu dopĺňaný a precizovaný a v tomto výpočte s účinnosťou od 1.1.2008 je výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka požadovanie od spotrebiteľa vrámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom boli výlučne riešené v rozhodcovskom konaní.

Len zo samej skutočnosti, že sa uvedená podmienka v tomto príkladnom výpočte v čase uzatvorenia zmluvy nenachádzala, nemožno vyvodiť, že vyžadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, nie je neprijateľnou podmienkou obsiahnutou v spotrebiteľskej zmluve.

Súd vychádzal z príslušného prameňa práva ako celku s akcentom na jeho ciele a zmysel. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku je poskytnúť spotrebiteľom Slovenskej republiky ako členskom štáte minimálne taký štandard ochrany, aký stanovuje smernica 93/13/EHS.

Podľa názoru súdu je dojednanie rozhodcovskej doložky spotrebiteľskej zmluvy neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je formulovaná vo všeobecných poistných podmienkach, konkrétne v článku XV. a je súčasťou neprehľadného textu písaného malými písmenami splyvajúceho s ostatnými zmluvnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poistných podmienkach. Podľa uvedenej

rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu a tým mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Z uvedeného dôvodu rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje na prílohu smernice 93/13/EHS uvedenú pod písm. q) bodu 1, v zmysle ktorého neprijateľnou zmluvou podmienkou je podmienka, ktorá bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzuje prístup k dôkazom alebo ukladá mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa zmluvný vzťah riadi malo spočívať inej zmluvnej strane.

Podľa toho je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy.

Zmluvná podmienka, ktorou dodávateľ vopred stanoveným obsahom rozhodcovskej doložky uložil, že všetky spory zo spotrebiteľskej zmluvy budú riešené nim zvoleným rozhodcom, je podľa názoru súdu v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah, teória a prax navyše označujú za faktický nerovný, nevyvážený a preto nemá žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a je absolútne neplatnou.

Vo vzťahu rozhodcovských doložiek žalovaného sa zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutiami pod sp. zn. 3Cdo1/2012 zo dňa 21.3.2012 5Cdo61/2012, 6Cdo13/2013 a to aj s

poukazom na tvrdenie žalovaného, že podpisom osobitných zmluvných dojednaní tvoriacich súčasť všeobecných poistných podmienok účastníkmi konania došlo k individuálne dojedanej rozhodcovskej doložky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v danom prípade stotožnil s argumentáciu prvostupňových aj odvolacích súdov s tým, že rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poistnej zmluve uzatvorenej medzi žalovaným a poisteným spotrebiteľom v časti všeobecné obchodné podmienky pod bodom XV nebola spotrebiteľom osobitne dojednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do všeobecných obchodných podmienok.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná časti XV bolo to, že spotrebiteľovi bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, čím reálne došlo k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa.

Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy spolu so všeobecnými poistnými podmienkami, obsahom ktorých je aj takáto doložka reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu ochranu a rozhodcovský rozsudok iba formálne prebral argumenty žalujúcej strany a nevyporiadal sa s inštitútmi zameranými na ochranu práv vyplývajúcich pre spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. Na tomto fakte podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany ako pokračovanie

predtlačeného formulára poistných podmienok aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poistných podmienkach.

Okrem iného dojednaná rozhodcovská doložka v článku XV všeobecných poistných podmienok spôsobovala nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu, keďže ho nútila k rozhodcovskému konaniu, pričom rozhodcovský súd mohol vybrať len žalovaný bez možnosti žalobcu podieľať sa na jeho kreovaní.

Aj z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 1.11.2011 pod sp. zn. IIÚS2164/2010 vyplýva, že z ústavno-právneho hľadiska je možné dojednanie v podobe rozhodcovskej doložky pripustiť aj pre spotrebiteľské zmluvy iba za predpokladu, že podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru budú účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie čo vo vzťahu spotrebiteľ - podnikateľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany t. j. spotrebiteľa, pričom dohodnutá procesné pravidlá budú garantovať spravodlivý proces (ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok pri uplatňovaní spotrebiteľovho práva).

Samotné podmienky rozhodcovského konania v zmysle rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu určeného žalovaným tieto podmienky ústavnosti podľa názoru súdu nespĺňajú.

Napriek tomu, že rokovací poriadok podľa § 16 zakotvuje právo žalovaného na odpoveď na žalobu avšak pokiaľ s výnimkou tzv. skráteného konania pokiaľ predmetom sporu je peňažná pohľadávka nepresahujúca 66.500,- EUR a to aj vo vzťahu k spotrebiteľom, kedy sa tento o začatí rozhodcovského konania v takomto prípade dozvie až doručením rozhodcovského rozsudku.

Na druhej strane v zmysle ust. § 29b rokovacieho poriadku je spotrebiteľ v prípade nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy oprávnený domáhať sa ústneho prejednávania veci, avšak vzhľadom na hranicu tzv. skráteného konania je aplikácia uvedeného ustanovenia rokovacieho poriadku pre spotrebiteľa v podstate vylúčená.

Okrem iného požiadavka ústneho prejednávania podlieha poplatkovej povinnosti vrátane úhrady vecných nákladov, ak by spotrebiteľ žiadal uskutočnenie ústneho prejednávania v mieste svojho trvalého bydliska mimo sídla rozhodcovského súdu.

Spotrebiteľovi sa v prípade podania odporu priznáva neprimerane krátka lehota 5 dní oproti 15-dňovej lehote priznanej odporcovi na podanie odporu proti platobnému rozkazu vrámci súdneho konania, pričom na odpor v rámci rozhodcovského konania sa prihliada iba za podmienky zaplatenia požadovaného poplatku.

Na základe uvedeného je preto možné jednoznačne konštatovať, že rozhodcovské konanie v rámci predmetného spotrebiteľského sporu nezaručuje porovnateľné procesné práva so súdnym konaním a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach vo vzťahu dodávateľ a spotrebiteľ v neprospech spotrebiteľa ako slabšej procesnej strany.

Na základe uvedeného preto súd v zmysle ust. § 41 písm. c) predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil a na návrh žalobkyne v zmysle ust. § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. rozhodol o odložení jeho vykonateľnosti uznesením zo dňa XX.XX.XXX3, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa XX.XX.XXXX.

Súd v danom prípade neprijal argument žalovaného, že rozhodcovská doložka bola so žalobkyňou v predmetnej poisťnej zmluve individuálne vyjednaná s poukazom na výpoveď svedkyne M. G. pôsobiacej ako sprostredkovateľky poistenia žalovaného v rozhodnom období, ktorá so žalobkyňou predmetnú poisťnú zmluvu uzatvárala, ktorá jednoznačne potvrdila, že za svojho pôsobenia zo strany žalovaného jej nebol nikdy poskytnuté informácie týkajúce sa zmluvného dojednania rozhodcovskej doložky a nepamätala si, aby niekomu uviedla, že prípadné spory z poisťných zmlúv sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní. Poukázala na to, že ako sprostredkovateľka poistenia bola zaškoľovaná iba vo vzťahu k jednotlivým poisťným produktom, vyplnenia poisťných zmlúv a svojim klientom podávala iba komplexné informácie týkajúce sa toho - ktorého poisťného produktu.

Pokiaľ žalovaný argumentoval rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoE209/2012 zo dňa 30.1.2013, uvedené rozhodnutie podľa názoru súdu nie je aplikateľné pre predmetné konanie, nakoľko sa zaoberalo otázkou individuálneho vyjednania rozhodcovskej doložky k poisťnej zmluve uzatvorenej dňa XX.X.XXXX, ktorých súčasťou okrem všeobecných zmluvných podmienok boli aj osobitné zmluvné dojednania č. 02/2008, kde sa v bode 3 uvádza, že poisťník a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV časti všeobecných poisťných podmienok, pričom toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

V bode IV osobitných zmluvných dojednaní č. 02/2008 sa ďalej uvádza, že napriek ods. 1 týchto osobitných zmluvných dojednaní sa zmluvné strany dohodli, že za účelom realizácie osobitného práva poisťníka individuálne ovplyvniť poisťný vzťah v súlade s potrebami poisťníka, môže poisťník v lehote 30 dní od podpisu poisťnej zmluvy zo strany poisťníka individuálne písomne odmietnuť ustanovenia časti XV všeobecných poisťných podmienok, ktoré tvoria súčasť jeho poistenia a zároveň ods. 3 týchto osobitných zmluvných dojednaní a to bez toho, aby tým bol právne dotknutý alebo akýmkoľvek spôsobom podmienený ostatný zvyšok poisťného vzťahu.

Na základe uvedeného preto odvolací súd konštatoval, že nakoľko povinná mala možnosť odstúpiť od rozhodcovskej doložky bez vplyvu na obsah poisťnej zmluvy, považuje rozhodcovskú doložku za individuálne dohodnutú.

Je nesporné, že osobitné zmluvné dojednania v predmete súdneho konania pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoE209/2012 sú diametrálne rozdielne oproti osobitným zmluvným dojednaniám v predmetnom konaní, nakoľko tieto neumožňovali žalobkyni ako spotrebiteľke vylúčiť pôsobnosť rozhodcovskej doložky bez vplyvu na obsah celej poisťnej zmluvy.

S názorom prvostupňového súdu, že rozhodcovská doložka žalovaného uvedená v čl. XV všeobecných poistných podmienok a osobitných zmluvných dojednaniach je neprijateľnou zmluvnou podmienkou sa stotožnil aj odvolací súd v rozhodnutí 6Co2/2014, v ktorom konštatoval, že rozhodcovská doložka žalovaného spĺňa všetky kritéria neprijateľnej podmienky, keďže je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán a táto nerovnováha je daná v neprospech spotrebiteľa.

Podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou podávajú rozhodcovské žaloby veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva transparentný štátny súd.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že slovenský preklad smernice 93/13/EHS v časti prílohy pod bodom q) je nesprávny a vo svojom rozhodnutí uviedol ďalšie jazykové verzie uvedenej časti smernice so záverom, že slovenská verzia je zavádzajúca. Podľa slovenskej verzie sa zdá, ako keby sa atribút „neupravenosti právnymi predpismi“ vzťahoval k sporom. Všetky ostatné verzie jednoznačne ukazujú, že atribút neupravenosti právnymi predpismi sa týka rozhodcovského konania. To znamená, že zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne akýmsi osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi a kde rozhodcovia pravdepodobne nie sú povinní aplikovať príslušné hmotné právo.

Zároveň poukázal na nutnosť objektívneho posúdenia rozhodcovskej doložky s uvedením, že nie je rozhodujúca vôľa účastníka zmluvného vzťahu a v tomto zmysle ani jeho aktivita.

Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná a je povinnosťou nielen súdu, ale aj rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Zároveň dal do pozornosti, že rozhodca iba zriedkavo pristupuje k posúdeniu platného založenia vlastnej právomoci, resp. túto iba formalisticky skonštatuje ako danú a preto aj takéto konanie rozhodcu je prejavom nerešpektovania práv spotrebiteľov, resp. reflexiou absencie jeho nestrannosti a nezaujatosti. Akceptovateľnosť rozhodcovského konania spotrebiteľských veciach sa ponúka napríklad osobitným vyjednaním a nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Arbitráž môže fungovať, ale iba za transparentných podmienok ako efektívny prostriedok ochrany a keď aj spotrebiteľ rozumie, o čo v prípade rozhodcu ide.

Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formuláru sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok verzus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera.

Zbavenie sa zodpovednosti za nekalú obchodnú prax pri nevhodnom predkladaní zmluvných podmienok argumentáciou, že spotrebiteľ mal byť bdely odvolací súd neprijal a odsúdil ako konanie hraničiace so zlým úmyslom zmluvných vzťahov. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú doložku.

Na základe uvedeného, preto súd mal za preukázané, že rozhodcovská doložka žalovaného uvedená v článku XV. všeobecných poistných podmienok, ako aj osobitných zmluvných dojednaniach je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda je absolútne neplatná a tým boli splnené podmienky pre rozhodnutie súdu o zrušení predmetného rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z. z.

V danom prípade je mylný záver žalovaného, že možnosť podania žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku za podmienok uvedených v ust. § 40 ods.1 zák. č. 244/2002 Z.z. nespôsobuje nerovnováhu

v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa, keďže poskytuje účinný právny prostriedok na ochranu ním namietaného porušenia jeho práv za súčasného preukázania, že rozhodcovská doložka žalovaného uvedená vo všeobecných poistných podmienkach, ako aj osobitných zmluvných dojednaniach spĺňa všetky kritéria neprijateľnej podmienky, keďže je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve a tým spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, práve v neprospech spotrebiteľa, čo má za následok jej absolútnu neplatnosť a tým aj materiálnu nevykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a úspešnej žalobkyni bola priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia za 5 úkonov právnej pomoci: - prevzatie a príprava 25.06.2013, podanie žaloby dňa 16.07.2013, písomné vyjadrenie vo veci samej dňa 14.12.2013, vyjadrenie vo veci samej dňa 03.03.2014, účasť na pojednávaní dňa 26.11.2014 vo výške 3-krát 60,07 Eur a 2-krát 61,87 Eur, režijný paušál 3 x 7,81 Eur a 2 x 8,04 Eur, v celkovej výške 343,46 Eur podľa § 11 ods.1, § 13a a § 16 vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.